

30.10.2019 r.

Budżety gospodarstw domowych w województwie łódzkim w 2018 r.

 103,5

Dynamika przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w gospodarstwach domowych r/r

W 2018 r. sytuacja materialna gospodarstw domowych w województwie łódzkim uległa poprawie. Na przestrzeni roku nastąpił wzrost dochodów przy niższych wydatkach. Dochód do dyspozycji wzrósł o 3,7% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast wydatki na towary i usługi konsumpcyjne były niższe o 6,4%. Zmniejszyło się jednak spożycie większości podstawowych artykułów żywnościowych. Gospodarstwa domowe lepiej oceniały swoją sytuację materialną niż rok wcześniej.

W 2018 r. w województwie łódzkim badaniem objęto 2,5 tys. gospodarstw domowych. Przeciętnie gospodarstwo domowe liczyło 2,48 osób (w kraju 2,64).

Tablica 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
		ogółem	Polska = 100
	w złotych		
OGÓŁEM	1566,02	1620,50	95,7
w tym:			
z pracy najemnej	804,65	861,87	96,8
z pracy na własny rachunek	131,10	113,73	77,2
ze świadczeń społecznych	516,73	544,16	103,0
Dochód do dyspozycji	1501,46	1556,57	94,7

Dochód rozporządzalny

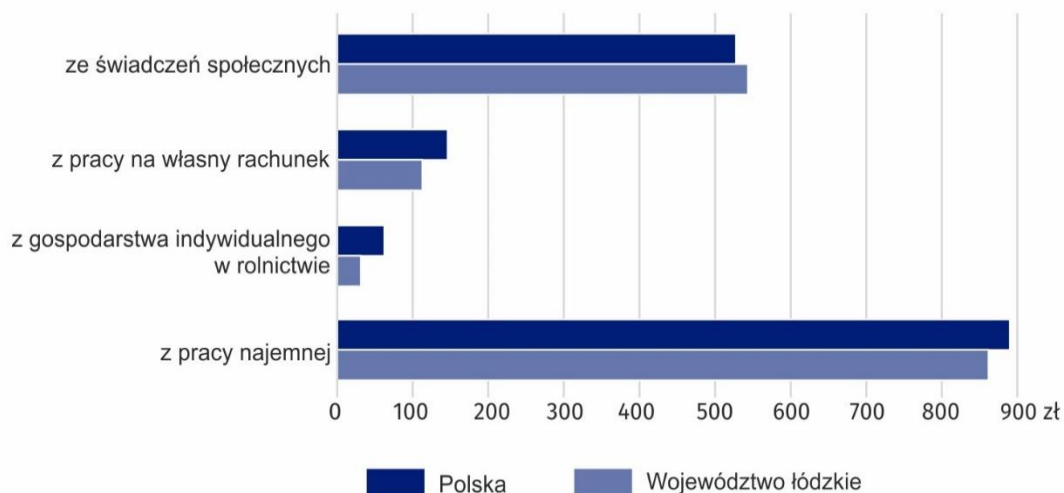
Na poziom życia członków gospodarstwa domowego decydujący wpływ ma dochód rozporządzalny, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Przeznaczany jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2018 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych w województwie łódzkim wyniósł 1620,50 zł, tj. o 3,5% więcej niż w 2017 r. i był o 72,96 zł niższy od wartości ogólnokrajowej.

W strukturze dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych przeważały dochody z pracy najemnej, które w 2018 r. stanowiły 53,2% dochodu rozporządzalnego wobec 51,4% rok wcześniej (w kraju w 2018 r. – 52,6%, a w 2017 r. – 52,1%). W porównaniu z 2017 r. nastąpił ich wzrost o 7,1%, tj. o 57,22 zł. Wzrosły również dochody ze świadczeń społecznych – o 5,3% (tj. o 27,43 zł), będące drugim co do wielkości źródłem dochodów gospodarstw domowych (33,6% ogółu). Spadek natomiast odnotowano w przypadku dochodów z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie – o 25,1% (o 10,87 zł) oraz dochodów z pracy na własny rachunek – o 13,2% (o 17,37 zł).

W 2018 r. w województwie łódzkim najwyższym przeciętnym dochodem rozporządzalnym na osobę dysponowały gospodarstwa domowe utrzymujące się z pracy najemnej

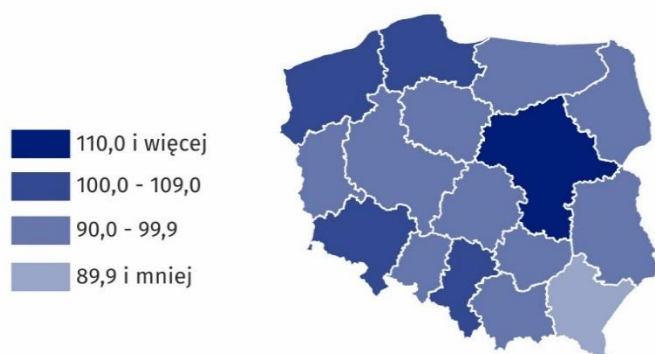
Wykres 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2018 r.

Dochód rozporządzalny pomniejszony m. in. o dary przekazane z gospodarstwa domowego, wydatki na cele społeczne, kaucje, odszkodowania płacone innym osobom i instytucjom, stanowi dochód do dyspozycji. W 2018 r. ukształtował się on w województwie łódzkim na poziomie 1556,57 zł, tj. o 3,7% wyższym niż w 2017 r. (w kraju odnotowano wzrost o 6,1% do 1643,14 zł).

Mapa 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę według województw w 2018 r.

(Polska = 100)

Najwyższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na osobę dysponowały gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego – 2031,59 zł, zaś najniższym gospodarstwa domowe zamieszkujące województwo podkarpackie – 1347,26 zł.

Wydatki

W 2018 r. przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie łódzkim wyniosły 1232,33 zł i były o 6,2% niższe niż przed rokiem (w kraju ukształtowały się one na poziomie 1186,86 zł). W strukturze wydatków dominowały te przeznaczone na towary i usługi konsumpcyjne (94,8% wydatków ogółem). W tej grupie wydatków największy udział miały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe (25,2% wobec 23,5% w 2017 r.) oraz opłaty ponoszone w związku z użytkowaniem mieszkania/domu i korzystania z nośników energii (18,8% w 2018 r. i 19,9% rok wcześniej).

Przeciętne miesięczne wydatki na osobę w województwie łódzkim zmalały na przestrzeni roku o 6,2%

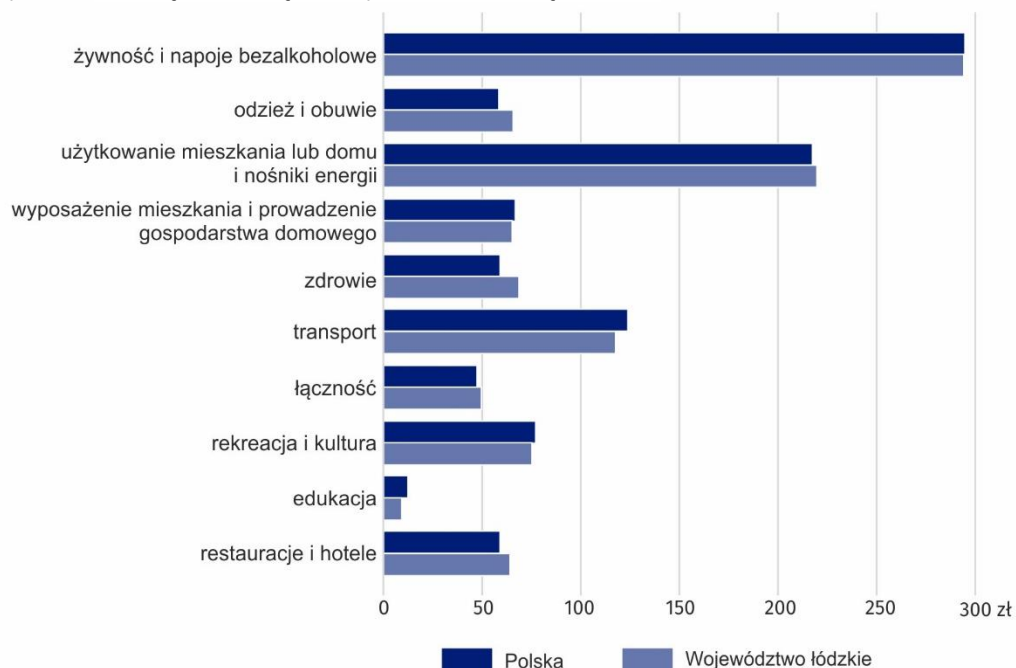
Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
		ogółem	Polska = 100
	w złotych		
OGÓŁEM^a	1313,49	1232,33	103,8
W tym towary i usługi konsumpcyjne	1248,93	1168,40	102,8
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe	293,52	293,89	99,8
odzież i obuwie	73,08	65,64	112,2
użytkowanie mieszkania/domu i nośniki energii	249,09	219,42	100,9
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	72,04	65,47	97,6
zdrowie	78,62	68,85	115,9
transport	115,75	117,84	95,0
łącznie ^b	56,70	49,48	104,0
rekreacja i kultura	89,91	74,97	97,5
edukacja ^c	10,14 ^d	9,05 ^e	73,5
restauracje i hotele	55,91	64,12	108,9
pozostałe towary i usługi ^a	93,74	81,34	113,1

a łącznie z wydatkami na ubezpieczenie na życie. b łącznie z wydatkami na usługi internetowe. c łącznie z wychowaniem przedszkolnym. d-e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: d – 11,30%, e – 17,88%.

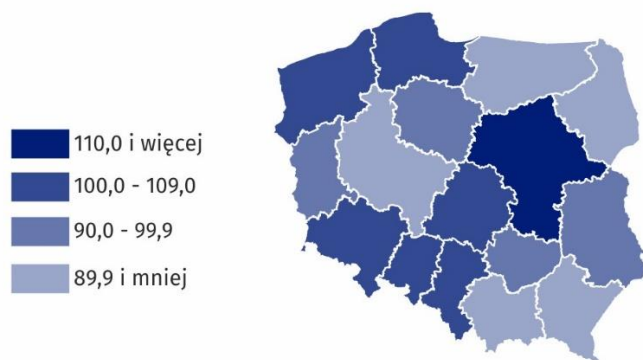
W porównaniu z 2017 r. spadek odnotowano m.in. w grupach wydatków: rekreacja i kultura (o 16,6%), łącznie (o 12,7%), zdrowie (o 12,4%), użytkowanie mieszkania/domu i nośniki energii (o 11,9%) oraz edukacja (o 10,7%). Wzrost dotyczył wydatków poniesionych w restauracjach i hotelach (o 14,7%) oraz w zakresie transportu (o 1,8%). Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe pomimo nieznacznego (o 0,1%) wzrostu w analizowanym okresie, osiągnęły poziom o 0,2% niższy niż przeciętnie w kraju.

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w 2018 r.

Mapa 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę według województw w 2018 r.

(Polska = 100)

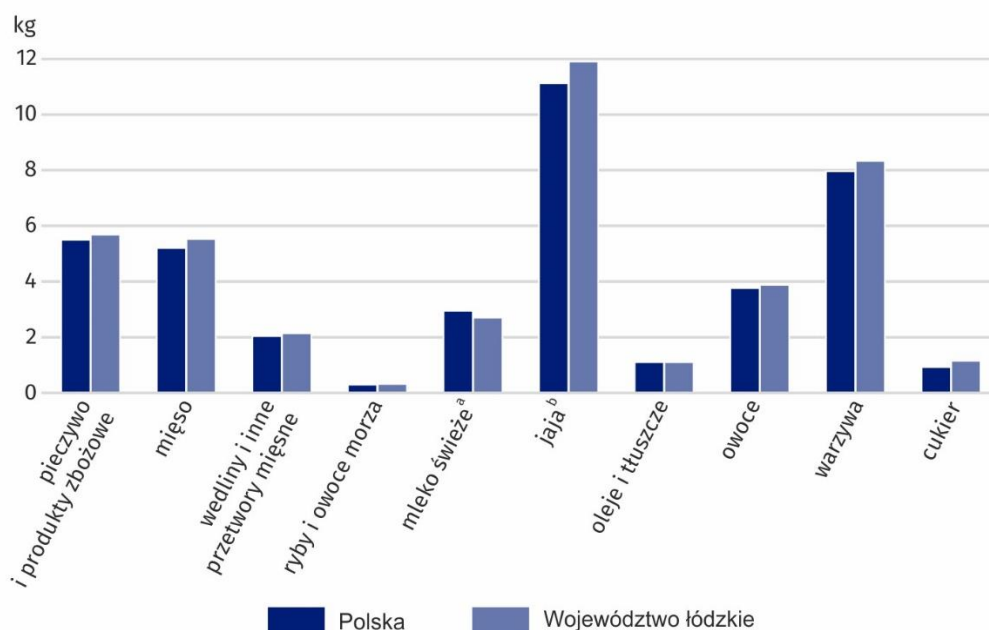
Najwyższe przeciętne miesięczne wydatki na osobę ponosiły gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego – 1421,13 zł, zaś najniższe z województwa podkarpackiego – 960,22 zł

Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych dostarczają również informacji o spożyciu ilościowym artykułów żywnościowych zakupionych (za gotówkę i na kredyt) lub w inny sposób pozyskanych przez gospodarstwo domowe (z własnego gospodarstwa rolnego lub z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek; otrzymanych nieodpłatnie itp.).

W województwie łódzkim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyło się spożycie większości podstawowych artykułów żywnościowych, najbardziej warzyw (o 7,6%, w tym ziemniaków o 11,0%), pieczywa i produktów zbożowych (o 6,8%, w tym pieczywa o 8,9%) oraz ryb i owoców morza (o 6,3%). Wzrosło natomiast m.in. spożycie wód mineralnych i źródlanych (o 11,6%) oraz owoców (o 1,3%). Na poziomie odnotowanym w 2017 r. utrzymało się spożycie cukru oraz kawy, herbaty, kakao. W porównaniu z przeciętnym spożyciem w kraju w województwie łódzkim notuje się większe spożycie na osobę: cukru (o 23,4%), ryb i owoców morza oraz jaj (po 7,1%), ziemniaków (o 6,7%) oraz mięs (o 6,0%, w tym wędlin i innych przetworów mięsnych o 6,5%). Mniejsze jest natomiast spożycie m. in. wód mineralnych i źródlanych (o 14,0%), mleka (o 8,8%) oraz soków owocowych i warzywnych (o 5,1%).

W województwie łódzkim w 2018 r. odnotowano, w ujęciu rocznym, spadek spożycia podstawowych artykułów żywnościowych

Wykres 3. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w 2018 r.

a W litrach. b W sztukach.

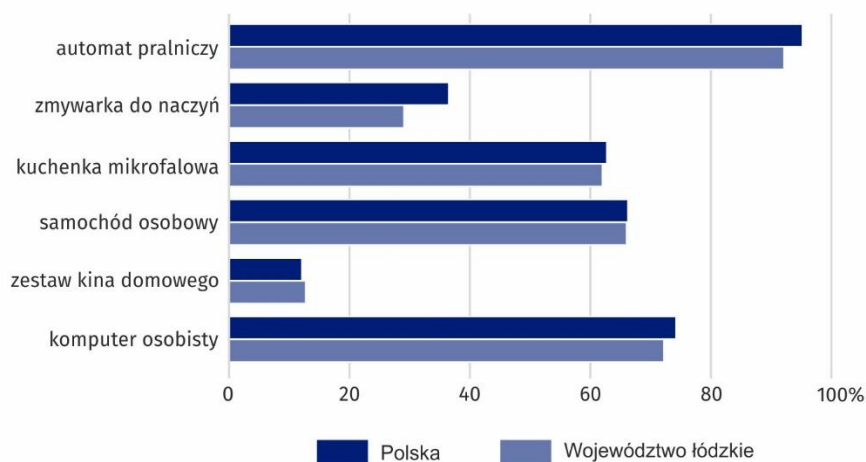
Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2017	2018	
			ogółem	Polska = 100
Pieczywo i produkty zbożowe	kg	6,06	5,65	103,1
w tym pieczywo	kg	3,59	3,27	103,8
Mięso	kg	5,67	5,51	106,0
w tym:				
mięso surowe	kg	3,16	3,06	103,4
wędliny i inne przetwory mięsne	kg	2,20	2,13	106,5
Ryby i owoce morza ^a	kg	0,32	0,30	107,1
Mleko ^b	l	2,74	2,68	91,2
Jogurty	kg	0,54	0,51	98,1
Sery i twarogi	kg	0,88	0,86	98,9
Jaja	szt.	12,57	11,88	107,1
Oleje i tłuszcze	kg	1,11	1,09	101,9
Owoce	kg	3,79	3,84	102,4
Warzywa	kg	8,98	8,30	104,8
Cukier	kg	1,16	1,16	123,4
Kawa, herbata, kakao	kg	0,25	0,25	104,2
Wody mineralne i źródlane	l	4,39	4,90	86,0
Soki owocowe i warzywne	l	0,97	0,94	94,9

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

Wyposażenie gospodarstw w dobra trwałego użytkowania

Wykres 4. Wyposażenie w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w % ogółu gospodarstw domowych w 2018 r.

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza również informacji o wyposażeniu gospodarstwa domowego w dobra trwałego użytkownika. W 2018 r. w województwie łódzkim prawie wszystkie gospodarstwa wyposażone były w odbiornik telewizyjny, telefon komórkowy (po 97,0%) oraz pralkę automatyczną (92,0%). Urządzenie z dostępem do Internetu (np. komputer, smartfon) posiadało ponad 3/4 gospodarstw, komputer osobisty niecałe 3/4, w tym laptop, tablet 63,7%, a samochód osobowy 2/3 gospodarstw. Najmniej gospodarstw domowych wyposażonych było w motocykl, skuter, motorower – 5,8%, kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną – 8,3%, zestaw kina domowego – 12,8%, konsolę do gier – 14,9% oraz telefon stacjonarny – 16,2%.

W porównaniu z 2017 r. wzrósł m. in. odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w smartfony (o 7,9 p. proc), konsole do gier (o 3,5 p. proc.) oraz drukarki (o 3,2 p. proc.).

W 2018 r. w relacji do średniej krajowej, w województwie łódzkim lepszy był stopień wyposażenia gospodarstw m.in. w: rower (bez dziecięcego) - o 6,4 p. proc., urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej - o 1,6 p. proc. oraz drukarkę - o 1,0 p. proc. Natomiast mniejszy odsetek gospodarstw domowych niż średnio w kraju posiadał m.in.: zmywarkę do naczyń - o 7,4 p. proc., kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną - o 7,3 p. proc. oraz sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku - o 4,7 p. proc.

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkownika ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo łódzkie		Polska
	2017	2018	
	w % ogółem gospodarstw domowych		
Odbiornik telewizyjny	96,9	97,0	96,4
Telefon komórkowy	96,6	97,0	96,7
w tym smartfon	58,7	66,6	67,5
Pralka automatyczna	94,5	92,0	95,1
Komputer osobisty	72,7	72,2	74,1
w tym laptop, tablet	62,9	63,7	66,0
Urządzenie z dostępem do Internetu ^b	x	76,4	75,6
Samochód osobowy	63,8	66,0	66,2
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^c	67,7	64,0	68,7
Urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej	65,4	63,6	62,0
Rower (bez dziecięcego)	67,7	68,0	61,6
Kuchenka mikrofalowa	60,1	62,0	62,7
Drukarka	32,3	35,5	34,5
w tym drukarka wielofunkcyjna	23,0	25,8	24,8
Zmywarka do naczyń	27,7	29,0	36,4
Zestaw kina domowego	11,5	12,8	12,2
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	7,7	8,3	15,6

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu. c Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę.

W 2018 r. w województwie łódzkim swoją sytuację materialną jako bardzo dobrą i raczej dobrą postrzegało 32,8% (26,7% w 2017 r.) badanych gospodarstw domowych, w kraju odsetek ten wyniósł 44,0%. Jako przeciętną swoją sytuację określiło 57,3% gospodarstw (58,8% rok wcześniej), podczas gdy średnio dla Polski odsetek ten ukształtował się na poziomie 47,9%. Natomiast sytuację materialną jako raczej złą i złą oceniło 9,9% gospodarstw w województwie łódzkim (o 4,6 p. proc. mniej niż w 2017 r.), a przeciętnie w Polsce 8,1%.

Prawie wszystkie gospodarstwa domowe wyposażone były w podstawowe dobra trwałego użytkownika (telewizor, pralkę, telefon komórkowy, itp.).

Ponad połowa gospodarstw domowych określiła swoją sytuację materialną jako przeciętną, ale ich liczba na przestrzeni roku zmniejszyła się

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, która daje możliwość uogólnienia, z określonym błędem, uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe. Dostarcza podstawowych informacji o przychodach, rozchodach, spożyciu i wyposażeniu gospodarstwa domowego w dobra trwałego użytku oraz informacji o innych aspektach warunków bytu określonych grup ludności.

Opracowanie merytoryczne:

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Jolanta Maniewska

Informatorium Statystyczne

tel.: (+48 42) 683 91 91, (+48 42) 683 91 92

e-mail: informatoriumLDZ@stat.gov.pl

www.lodz.stat.gov.pl

[@Lodz_STAT](https://twitter.com/Lodz_STAT)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2018 r.](#)

[Warunki życia ludności w województwie łódzkim w 2017 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2018 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych.](#)

[Regionalne zróżnicowanie jakości życia w Polsce w 2018 r. Wyniki badania spójności społecznej.](#)

[Dochody i warunki życia ludności Polski – raport z badania EU-SILC 2017.](#)

[Jakość życia w Polsce. Edycja 2017.](#)

[Zeszyt metodologiczny. Badanie budżetów gospodarstw domowych.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Warunki życia ludności](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Gospodarstwo domowe](#)

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)